

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXIV Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Paweł Pyzio

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Wojcieszka

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2017 r. w Warszawie, na rozprawie

sprawy z powództwa [REDACTED]

przeciwko Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

- I pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego oznaczonego datą 11 marca 2013 r. o nr 799/NPL/2012 wystawionego przez Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Piasecznie z 27 maja 2013 r. w sprawie o sygnaturze akt I Co 1522/13;
- II pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego oznaczonego datą 11 marca 2012 r. o nr 800/NPL/2012 wystawionego przez Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Piasecznie z 29 maja 2013 r. w sprawie I Co 1523/13;
- III ustala, że koszty procesu ponosi w całości Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie i pozostawia ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

UZASADNIENIE

Pozwem z 14 września 2015 r. [REDAKTOR] wniósł przeciwko Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych w postaci: bankowego tytułu egzekucyjnego z 11 marca 2013r. o nr 799/NPL/2012, opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Piasecznie z 27 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 1522/13 oraz bankowego tytułu egzekucyjnego z 11 marca 2013 r. o nr 800/NPL/2012 opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Piasecznie z 29 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 1523/13, a także o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że łączyły go z pozwanym bankiem 2 umowy kredytów hipotecznych indeksowanych do franka szwajcarskiego, w związku z którymi bank wystawił przeciwko powodowi kwestionowane bankowe tytuły egzekucyjne. Powód podniósł, że umowy kredytowe nie zostały prawidłowo wypowiedziane przez bank. Ponadto, zarzucił postanowieniom umów kredytowych abuzywność w zakresie dotyczącym niejasnych zasad indeksacji udzielonych kredytów (k. 2-17).

Na rozprawie 28 sierpnia 2017 r. powód podniósł zarzut nieważności umów z uwagi na ich sprzeczność z art. 69 ust. 1 i 2 prawa bankowego. Zdaniem powoda, umowy nie określały kwot kredytów ani zasad ich spłaty, ponieważ wysokość kwoty kredytu, a także poszczególnych rat ich spłaty była uzależniona od ukształtowania tabel kursowych przez bank. Ponadto, zdaniem powoda, tzw. *spread* walutowy zastosowany przez bank w chwili wypłacenia powodowi kwot kredytów był w istocie ukrytą prowizją, której nie przewidywały umowy kredytowe zawarte pomiędzy stronami, co również należało uznać za sprzeczne z art. 69 ust. 2 prawa bankowego (k. 264, protokół elektroniczny z rozprawy).

W odpowiedzi na pozew z 15 stycznia 2016 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Wskazała, że dokonała skutecznych wypowiedzeń umów kredytowych. Zakwestionowała również twierdzenia powoda co do abuzywności klauzul indeksacyjnych zawartych w umowach kredytowych (k. 161-179).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

26 sierpnia 2008 r. [REDAKTOR] zawarł z EFG Eurobank Ergasias S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie umowę kredytu hipotecznego nr 200808HL005308501825 indeksowanego do waluty obcej - franka szwajcarskiego, na mocy której bank udzielił powodowi kredytu w kwocie 80.000 zł na dowolny cel konsumpcyjny, zaś [REDAKTOR] zobowiązał się do wykorzystania kredytu zgodnie z umową oraz do jego spłaty (k. 27-29).

27 sierpnia 2008 r. [REDAKTOR] zawarł z EFG Eurobank Ergasias S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie kolejną umowę kredytu hipotecznego nr 200808HL005310001922 indeksowanego do waluty obcej – franka szwajcarskiego, na podstawie której bank udzielił powodowi kredytu w kwocie 540.000 zł na spłatę kredytu mieszkaniowego w innym banku, zaś [REDAKTOR] zobowiązał się do wykorzystania kredytu zgodnie z umową oraz do jego spłaty (k. 36-38).

Zgodnie z § 16 ust. 1 umowy nr 200808HL005308501825 oraz § 15 ust. 1 umowy nr 200808HL005310001922 w kwestiach nieuregulowanych w umowach zastosowanie miały postanowienia „Regulaminu kredytu hipotecznego udzielanego przez Polbank EFG” (k. 30v.-34v., k. 40-44).

[REDAKTOR] spłacał raty zobowiązania wynikającego z umowy kredytowej nr 200808HL005308501825 do 31 stycznia 2012 r. (k. 84-86), natomiast zobowiązania objęte umową nr 200808HL005310001922 zaprzestał spłacać 2 lutego 2012 r. (k. 81-83). Następnie był wyzwany przez bank do uregulowania narastających zaległości w spłacie zaciągniętych kredytów (k. 196-198).

Pismami z 20 sierpnia 2012 r. bank wypowiedział [REDAKTOR] obie umowy kredytu hipotecznego (k. 49-50). Przesyłki zawierające wskazane pisma po dwukrotnym awizowaniu powracały do nadawcy z adnotacją „Nie podjęto w terminie” (k.181-182).

11 marca 2013 r. Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie wystawił przeciwko [REDAKTOR] 2 bankowe tytuły egzekucyjne. Pierwszy z nich o nr 799/NPL/2012 obejmował roszczenie z umowy nr 200808HL005308501825 w kwocie 133.093,78 zł (k. 54). Postanowieniem z 27 maja 2013 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Piasecznie nadał wskazanemu

tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności w sprawie o sygn. akt I Co 1522/13 (k. 54v.). Natomiast drugi tytuł egzekucyjny o nr 800/NPL/2012 (błędnie wskazano datę wystawienia na 11 marca 2012r.) obejmował roszczenie wynikające z umowy nr 200808HL005310001922 w kwocie 865.729,75 zł (k. 63). Został on opatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Piasecznie z 29 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 1523/13 (k. 63v.)

Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie jest następcą prawnym EFG Eurobank Ergasias S.A. z siedzibą w Warszawie (k. 20-24).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony i które nie budziły wątpliwości Sądu. Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe ponieważ przeprowadzanie tych dowodów było zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

██████████ dochodził w niniejszej sprawie pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych w postaci: bankowego tytułu egzekucyjnego z 11 marca 2013r. o nr 799/NPL/2012, opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Piasecznie z 27 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 1522/13 oraz bankowego tytułu egzekucyjnego z 11 marca 2013 r. o nr 800/NPL/2012 opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Piasecznie z 29 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 1523/13. Podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia był art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Stosownie do treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy

kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Powód w toku niniejszego postępowania podnosił szereg zarzutów, które jego zdaniem uzasadniały uwzględnienie jego roszczenia. W pierwszej kolejności Sąd odniósł się do podnoszonych zarzutów nieważności umów kredytu hipotecznego nr 200808HL005308501825 oraz nr 200808HL005310001922 ze względu na ich sprzeczność z art. 69 ust. 1 i 2 prawa bankowego.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. nr 72, poz. 665 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w chwili zawarcia umów nr 200808HL005308501825 oraz nr 200808HL005310001922, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. W myśl ust. 2 omawianego artykułu umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać m.in. kwotę i walutę kredytu, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje.

Zdaniem powoda, umowy kredytów hipotecznych zawarte z pozwanym bankiem nie spełniały powyższych wymogów ze względu na brak wyraźnego wskazania kwot kredytów, zasad ich spłacania oraz wysokości prowizji. Rzeczywista wysokość kwot kredytów, a także wysokość poszczególnych rat ich spłaty była uzależniona od kursu franka szwajcarskiego określanego jednostronnie przez bank w tabelach kursowych.

Sąd nie podzielił argumentacji powoda, uznając, że obie umowy kredytowe zawarte przez strony spełniały wymagania określone w art. 69 ust. 1 i ust. 2 ustawy prawo bankowe. Zarówno umowa nr 200808HL005308501825, jak i umowa nr 200808HL005310001922 określały świadczenia stron zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy prawo bankowe, a także zawierały elementy wskazane w art. 69 ust. 2 ustawy. Klauzule indeksacyjne zawarte w regulaminie kredytu hipotecznego obowiązującym w pozwanym banku w chwili zawierania umów, znajdujące zastosowanie do umów kredytowych powoda, miały znaczenie dla przeliczenia określonych w złotych polskich kwot kredytów na walutę franka szwajcarskiego, jednak nie wpływały na

zmianę samej kwoty kredytu, która pozostawała niezmienna i w przypadku umowy nr 200808HL005308501825 wynosiła 80.000 zł (§ 2 umowy), zaś w przypadku umowy nr 200808HL005310001922 – 540.000 zł (§ 2 umowy). Fakt, że na skutek stosowania klauzul indeksacyjnych rzeczywista wysokość zadłużenia z tytułu obu umów była zmienna nie wpływa na fakt, że formalny warunek określenia kwot kredytów został spełniony.

Nie można również zgodzić się z powodem, że zawarte przez niego umowy kredytowe nie określały sposobu ich spłaty. Samo zastosowanie klauzul indeksacyjnych wpływało jedynie na wysokość poszczególnych rat, natomiast pozostałe kwestie były regulowane przez umowy (§ 6 umowy nr 200808HL005310001922, § 9 umowy nr 200808HL005308501825) oraz regulamin kredytu hipotecznego znajdujący zastosowanie do obu umów (§ 9-13). Nie sposób zatem uznać, że umowy kredytowe zawarte przez strony nie regulowały kwestii zasad i terminów spłaty zobowiązań powoda. Również zastosowany przy wypłacie kwoty kredytu *spread* walutowy, wbrew twierdzeniom powoda, nie może zostać uznany za nieokreśloną w umowie prowizję. Wysokość prowizji w przypadku obu umów kredytowych została wyraźnie określona (§ 2 ust. 4 umów), natomiast kwestia wysokości *spreadu* walutowego powinna być rozpatrywana w kategorii abuzywności klauzul indeksacyjnych jako marża banku, stanowiąca różnicę pomiędzy kursem kupna a kursem sprzedaży franka szwajcarskiego, którą bank narzucał powodowi.

Takie stanowisko znajduje również potwierdzenie w aktualnym orzecznictwie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy w wyroku z 8 września 2016 r., sygn. akt II CSK 7590/15 (Legalis nr 1555664) badając kwestię skuteczności wypowiedzenia umowy, uznał, że umowa nie została skutecznie wypowiedziana, a tym samym przyjął, że była ona ważna, choć w sprawie były podnoszone zarzuty nieważności analogiczne do zarzutów powoda (podobnie Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 3 lutego 2017 r., sygn. akt I Aca 1786/15 oraz Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt I CSK 1049/14).

Należało zatem stwierdzić, że zarzuty powoda dotyczące nieważności zawartych przez niego umów kredytowych były bezzasadne i nie mogły skutkować pozbawieniem kwestionowanych tytułów wykonawczych wykonalności. Zarówno umowa nr 200808HL005308501825, jak i umowa nr 200808HL005310001922

odpowiadały wymogom określonym w art. 69 ust. 1 i ust. 2 ustawy prawo bankowe, a zatem były ważne.

W dalszej kolejności należało odnieść się do podnoszonych przez powoda zarzutów abuzywności klauzul indeksacyjnych zawartych w Regulaminie kredytu hipotecznego, znajdującego zastosowanie do obu umów.

W myśl § 7 ust. 4 Regulaminu w przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej, wypłata kredytu następowała w złotych według kursu nie niższego niż kurs kupna zgodnie z Tabelą kursów obowiązującą w momencie wpłaty środków z kredytu, natomiast zadłużenie z tytułu kredytu było wyrażone w walucie obcej i obliczane według kursu stosowanego przy uruchomieniu kredytu. Zgodnie zaś z § 9 ust. 2 Regulaminu w przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej raty kredytu podlegające spłacie były wyrażone w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane były z rachunku bankowego kredytobiorcy według kursu sprzedaży zgodnie z Tabelą kursów obowiązującą w banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W myśl § 3 omawianego artykułu niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Zatem dla uznania postanowienia umownego za abuzywne konieczne jest kumulatywne zaistnienie następujących przesłanek: stroną umowy jest konsument, postanowienie umowy nie zostało indywidualnie uzgodnione, postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz rażąco narusza interesy konsumenta, postanowienie sformułowane w sposób jednoznaczny nie dotyczy głównych świadczeń stron.

Zgodnie z art. 22¹ k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością

gospodarczą lub zawodową. W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że [REDAKTOWANE] zawarł umowy kredytowe z pozwanym bankiem jako konsument, ponieważ nie miały one związku z działalnością gospodarczą czy zawodową powoda. Celem ich zawarcia było refinansowanie kredytu mieszkaniowego w innym banku oraz sfinansowanie dowolnego celu konsumpcyjnego (§ 2 ust. 2 umowy nr 200808HL005310001922 oraz § 2 ust. 2 umowy nr 200808HL005308501825).

Kwestionowane przez powoda postanowienia umowne nie były z nim indywidualnie uzgadniane, co zostało wprost przyznane przez pozwanego bank (k. 168).

Istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równorzędnego partnera umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Działania te potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające *in minus* od przyjętych standardów postępowania.

Dla uznania klauzuli za niedozwoloną, poza kształtowaniem praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, musi ona rażąco naruszać jego interesy. Nie jest więc wystarczające ustalenie nierównomiernego rozkładu praw i obowiązków stron umowy (sprzeczność z dobrymi obyczajami), lecz konieczne jest stwierdzenie prawnie relewantnego znaczenia tej nierównowagi (rażące naruszenie interesów konsumenta). Postanowienia umowy rażąco naruszają interes konsumenta, jeżeli poważnie i znacząco odbiegają od sprawiedliwego wyważenia praw i obowiązków stron. Ocena stopnia naruszenia powinna być dokonywana z uwzględnieniem kryteriów przedmiotowych, jak i podmiotowych. W wyroku z dnia 13 lipca 2005 r. (I CK 832/04, Pr. Bank. 2006, nr 3, s. 8) Sąd Najwyższy stwierdził, że „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Ocena, czy dane postanowienie wzorca umowy, kształtując prawa i obowiązki konsumenta, „rażąco” narusza interesy konsumenta (art. 385¹ § 1 k.c.), uzależniona jest od tego, czy wynikająca z tego postanowienia

nierównowaga praw i obowiązków stron (nierównowaga kontraktowa) na niekorzyść konsumenta jest istotna, znacząca. Ustalenie, czy klauzula wzorca umowy powoduje taką nierównowagę, dokonane może być w szczególności przez porównanie sytuacji konsumenta w razie zastosowania tej klauzuli z sytuacją, w której byłby konsument, gdyby zastosowane zostały obowiązujące przepisy prawa. Znacząca nierównowaga kontraktowa na niekorzyść konsumenta pozostaje sprzeczna z dobrymi obyczajami, gdy można rozsądnie założyć, że kontrahent konsumenta, traktujący go w sposób sprawiedliwy i słuszny i uwzględniający jego prawnie uzasadnione roszczenia, nie mógłby racjonalnie się spodziewać, że konsument zaakceptowałby w ramach negocjacji klauzulę będącą źródłem tej nierównowagi (tak SN w wyroku z dnia 15 stycznia 2016 r. I CSK 125/15, LEX nr 1968429).

Kontrola zgodności z zasadami obrotu konsumenckiego jest wyłączona w przypadku postanowień umownych określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (art. 385¹ § 1 in fine k.c.). Pojęcie głównego świadczenia stron należy rozumieć wąsko. W umowie kredytu - zgodnie z art. 69 ust. 1 prawa bankowego - świadczeniem głównym banku jest udostępnienie kredytobiorcy oznaczonej kwoty pieniężnej, zaś świadczeniem głównym kredytobiorcy jest zwrot otrzymanych środków pieniężnych, uiszczenie opłat z tytułu oprocentowania i z tytułu prowizji. Klauzule indeksacyjne (w tym obejmujące mechanizm przeliczania kwoty udzielonego kredytu z waluty polskiej na walutę obcą, następnie rat kredytu oraz kwoty pozostałej do spłaty po wypowiedzeniu umowy - z waluty obcej na polską) są pośrednio powiązane ze spłatą kredytu, jednak brak jest podstaw do przyjęcia, że ustalenia w tym zakresie są postanowieniami dotyczącymi głównych świadczeń stron (por. wyroki SN: z dnia 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, LEX nr 2008735 oraz z dnia 2 kwietnia 2015 r., I CSK 257/14, LEX nr 1710338, wyrok SA w Warszawie z dnia 12 czerwca 2013 r., VI ACa 1691/12, LEX nr 1448925).

Przechodząc do analizy klauzul indeksacyjnych w niniejszej sprawie, Sąd stwierdził, że zakwestionowane przez powoda postanowienia § 7 ust. 4 oraz § 9 ust. 2 Regulaminu kredytu hipotecznego udzielanego przez Polbank EFG były sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszały interes powoda.

Kwestionowane postanowienia odwoływały się do wysokości kursu franka szwajcarskiego ustalanego samodzielnie przez bank w Tabeli kursów i precyzowały

jedynie termin ustalania kursu waluty, natomiast żadne z postanowień umownych nie określało sposobu kształtowania jego wysokości.

Bank w sposób arbitralny ustalał wysokość kursu franka szwajcarskiego, na skutek czego powód nie był w stanie przewidzieć rozmiaru kosztów związanych z zawarciem i realizacją umowy. Zapisy o ustalaniu kursu waluty nie odwoływały się do obiektywnych wskaźników, na które żadna ze stron nie miałyby wpływu, lecz pozwalały wyłącznie bankowi na określenie miernika wartości wedle swojej woli. Postanowienia umowne nie przewidywały, aby aktualny kurs franka szwajcarskiego ustalany przez bank pozostawał w określonej relacji do aktualnego kursu tej waluty ukształtowanego przez rynek walutowy lub w określonej relacji do kursu średniego publikowanego przez NBP. Nie istniał żaden mechanizm, który ograniczał swobodę banku w tym zakresie. Powód nie miał żadnego wpływu na sposób ustalania kursu CHF, który przyjmowała pozwana, nie miał również możliwości jego następczego zweryfikowania. Pozwana mogła jednostronnie i arbitralnie, a przy tym w sposób wiążący, modyfikować wskaźnik, według którego obliczana była wysokość zobowiązania kredytobiorcy, a tym samym mogła wpływać na wysokość świadczenia powoda. Powód był zdany na arbitralne decyzje banku w tej kwestii. W konsekwencji w stosunku zobowiązaniowym łączącym strony naruszona została równowaga. Różnicę pomiędzy kursem sprzedaży a kursem kupna franka szwajcarskiego należało uznać za narzuconą powodowi przez bank marżę, która prowadziła do wzbogacenia banku kosztem kredytobiorcy. Zdaniem Sądu dysproporcja praw i obowiązków na niekorzyść powoda była nieusprawiedliwiona, brak równowagi kontraktowej występował w stopniu, który rażąco naruszał interesy konsumenta. Z tych względów należało uznać, że klauzule indeksacyjne umowy miały abuzywny charakter.

Wobec powyższego należało stwierdzić, że stosowanie przez pozwaną niedopuszczalnego sposobu indeksacji skutkowało spłacaniem przez powoda rat w niewłaściwym rozmiarze. Tym samym, nie sposób stwierdzić, że w chwili wypowiedzenia umów kredytowych przez bank, powód rzeczywiście zalegał ze spłatą kredytu, skoro faktyczna wysokość zobowiązania powoda nigdy nie została w sposób prawidłowy ustalona. Pozwana nie udowodniła w niniejszym postępowaniu, że zachodziły przesłanki wypowiedzenia umów zgodnie z § 21 Regulaminu, w myśl którego bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy w całości lub części, z

zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku niedotrzymania warunków udzielenia kredytu, a przez takie należało rozumieć nieterminową spłatę kredytu, odsetek, prowizji i innych należności wynikających z umowy.

Natomiast nawet gdyby przyjąć, że powód rzeczywiście zalegał ze spłatą kredytu i bank miał podstawy do wypowiedzenia umów, to w niniejszym postępowaniu pozwana nie wykazała, że kwoty objęte kwestionowanymi tytułami wykonawczymi odpowiadają rzeczywistemu zadłużeniu powoda. Wobec uznania klauzul indeksacyjnych za niedozwolone, należało stwierdzić, że kwoty te zostały wyliczone nieprawidłowo. Pozwana nie przedłożyła żadnych dowodów na to, że kwoty wynikające z bankowych tytułów egzekucyjnych nr 799/NPL/2012 oraz 800/NPL/2012 zostały wyliczone prawidłowo.

W tym miejscu należało odnieść się również do zarzutów powoda co do nieskuteczności złożonego mu wypowiedzenia umów kredytowych. Pomijając kwestię istnienia materialnych podstaw do wypowiedzenia umowy, nie można zgodzić się z powodem, że pozwany bank uchybił wymogom formalnym wypowiedzenia. Z akt sprawy wynika, że pisma zawierające oświadczenia o wypowiedzeniu umów kredytowych były wysyłane na adres powoda wskazany w umowach kredytowych. Przesyłki jednak po dwukrotnej awizacji powracały do nadawcy z adnotacją „Nie podjęto w terminie”. Należało zatem uznać, że powód miał możliwość zapoznania się z treścią pism, jednak z własnej woli z tej możliwości zrezygnował. Zgodnie bowiem z art. 61 § 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Przepisy kodeksu cywilnego dla skutecznego złożenia oświadczenia woli nie wymagają zatem, by adresat oświadczenia faktycznie zapoznał się z jego treścią, lecz jedynie, by istniała obiektywna możliwość takiego zapoznania. W tym przypadku taki wymóg został spełniony i z formalnego punktu widzenia należało uznać wypowiedzenie umów kredytowych przez bank za skuteczne.

Reasumując, ze względu na uznanie za abuzywne klauzul indeksacyjnych występujących w obu umowach zawartych przez powoda z pozwaną, należało stwierdzić, że w sprawie została spełniona przesłanka z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., uprawniająca do pozbawienia wykonalności kwestionowanych tytułów wykonawczych. Powód skutecznie wykazał, że zobowiązania stwierdzone

bankowymi tytułami egzekucyjnymi nr 799/NPL/2012 oraz nr 800/NPL/2012, opatrzonymi klauzulami wykonalności, w rzeczywistości nie istniały w takim wymiarze, jak zostało to określone w tytułach wykonawczych.

Należało tu jednak wskazać, że uznanie za niedozwolone klauzul indeksacyjnych nie skutkuje przekształceniem kredytów objętych umowami nr 200808HL005308501825 oraz nr 200808HL005310001922 w kredyty złotowe, ponieważ prowadziłyby do zmiany charakteru zobowiązania powoda. Za abuzywne zostało uznane jedynie powierzenie bankowi uprawnienia do samodzielnego kształtowania wysokości kursu franka szwajcarskiego, nie zaś sama zasada waloryzacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt II CSK 768/14, Legalis nr 1281601). Zmiana kursu waluty, co do zasady, mieści się w ryzyku kontraktowym, bowiem jest faktem powszechnie znanym, że kurs waluty nie jest wartością stałą, lecz zmienną, zależną od bardzo wielu czynników gospodarczych i politycznych. Stąd nie jest niedozwolone posługiwanie się przez bank mechanizmem waloryzacji świadczenia kredytobiorcy do aktualnego kursu waluty obcej. Zaznaczyć przy tym należy, że różnice wysokości zobowiązania kredytowego oraz poszczególnych rat jego spłaty, wynikające z wahań kursu franka szwajcarskiego są uwarunkowane okolicznościami niezależnymi od banku, a płynące stąd ryzyko obciąża kredytobiorcę, z czym powód powinien się liczyć zawierając tego rodzaju umowy. Jednak przedmiotowy mechanizm waloryzacji powinien być jasny dla kredytobiorcy i opierać się na obiektywnych, weryfikowalnych kryteriach.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił art. 98 § 1 k.p.c. i wynikająca z niego zasada odpowiedzialności za wynik procesu. Niniejszą sprawę pozwana przegrała w całości w związku z czym należało obciążyć ją obowiązkiem kosztów procesu na rzecz powoda. Poprzestając na ustaleniu zasady ponoszenia kosztów procesu ich szczegółowe wyliczenie Sąd pozostawił referendarzowi sądowemu orzekając, na podstawie art. 108 k.p.c., jak w punkcie 2 wyroku.

Z uwagi na powyższe, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.